

Exodus

Lekció: ApCsel. 13.1-12

Textus: 2Móz. 7.8-8.15

2005. febr. 27.

Gazdagrét

Egyiptom mágusai

Az elmúlt alkalommal arról beszéltünk, hogy mit jelent, hogy Isten megkeményítette a fáraó szívét. Szóltam arról, hogy a tíz csapás elbeszélésében nyomon követhetjük, hogyan áll először ellen a fáraó Isten akaratának, majd a maga által választott keménysége hogyan válik végül Isten ítéletévé. Ez a tíz csapás elbeszélésének egyik legfontosabb témája.

A fáraó azonban nem önmagában áll az Úrral szembeni harcban. Ő, aki a halált képviseli az élet Urával szemben, a káosz és gonosz erőinek megtestesítője. A tíz csapás története a gonoszság és Isten erőinek az összeütközése, a küzdelme. Létezik olyan magyarázat, amely minden csapás mögött Egyiptom vallási életének egy-egy szereplőjét, egy-egy egyiptomi istent lát. Az Úr megmutatja a fáraónak, hogy Egyiptom istenei tehetetlenek és erőtlenek vele szemben. Amikor a Nílus vize vérré változik, Ápisz, a Nílus Istene, valamint Ízisz, a Nílus istennője szenved kudarcot. A döghalál, amely elpusztítja Egyiptom jószágait, a tehénfejű istennő, Hathór, valamint újfent Ápisz, a termékenység isten vereségét jelzi. Talán még szemléletesebb, ahogy a kilencedik csapás, a három napig el nem múló sötétség demonstrálja Ré, a napisten alulmaradását. Mindez azonban, hangsúlyozom, nem pusztán szimbolikus küzdelem. Valóságos erők ütköznek össze, amelyet jól mutat az egyiptomi mágusok szerepe. A mai igehirdetésben először a mágusok okkult mesterségére figyelünk, majd mindezt szélesebb bibliai kitekintésben vizsgáljuk, hogy végül gyakorlati következtetéseket vonjunk le belőle a mi életünkre nézve.

I. Az Úr és a mágusok

Amikor Mózes és Áron bemennek a fáraóhoz, Egyiptom királya – amint Isten ezt előre megmondta – csodát követel a héber vezetőktől. Mózes és Áron pontosan úgy cselekednek, amint Isten parancsolta nekik. Áron a földre dobja botját, amely kígyóvá változik. A fáraó azonban nem lepődik meg, nem bizonytalanodik el, hanem hivatja a „bölcseket és varázslókat, és azok, Egyiptom mágusai is ugyanazt tették a maguk titkos mesterségével.” A varázslók, a mágusok tehát képesek voltak ugyanannak a megcselekvésére, amit először Isten mutatott Mózesnek, amikor elhívta őt, és amit most Isten erejével megcselekedtek. Ez az a pont, ahol el kell gondolkodnunk arról, hogy milyen erők vannak itt jelen.

Régebbi bibliamagyarázók hajlottak arra, hogy azt mondják, míg Mózes és Áron botja valóban kígyóvá változott, az egyiptomi mágusok csak szemfényvesztéssel éltek. Hasonló ez a megközelítés ahhoz a ma is népszerű gondolkodásmódhoz, ami minden ilyen jelenséget a babonáság, tudatlanság, valamint a szemfényvesztés és csalás körébe utal. Ezek az emberek kétségbe vonják, hogy a varázslók, boszorkányok, igézők, jóvendőmondók, halottidézők – régen és ma - bármiféle természetfeletti erővel bírnak, illetve kerülnek kapcsolatba. Mindez szerintük, a modern világkép képviselői szerint, nem létezik. És míg alkalmanként igazuk van, mert valóban csalókkal állunk szemben, mégis alapvetően másképpen gondolkodnak, mint a bibliai világkép, amely szerint ezek az erők igenis léteznek és aktívak.

Van azonban ma egy másik, a bibliai világképpel szintén nem összeegyeztethető gondolkodásmód is, ami éppen az előbbinek ellenreakciójaként született. Ezek az emberek felismerték a szigorúan materialista világkép tarthatatlanságát. Ők azok, akik találkoztak a modernizmus korlátaival (pl. nem sikerült gyógyulást találniuk a hagyományos orvostudomány segítségével), és elkezdtek keresni. Tapasztalatokat szereztek a titkos (okkult) mesterségek gyakorlói által. Számukra Egyiptom varázslói és mágusai, semmi kétség, valóságos erőkkel cselekszenek. Ezek az erők pedig, úgy vélik, Istentől származó erők. Sokszor hallják és hangoztatják, hogy amíg

szeretetből élnek a „tudással”, addig bizonyosan jó úton járnak. Kritika és óvatosság nélkül teszik ki magukat olyan lelki-szellemi hatásoknak, amiről valójában alig tudhatnak valamit. A bibliai világkép azonban ezt a gondolkodásmódot sem támasztja alá. Nem, hiszen a természetfeletti erők két pólusát ismeri; az ördögöt és az Istentől valót. Éppen ezért óvatosságra int, sőt, bizonyos dolgokat egyértelműen tilt.

A mágusok és Isten követeinek e találkozásán tehát szellemi erők ütköznek össze. Az egyiptomi varázslók valós, de nem isteni, nem tiszta forrásból való szellemi erővel utánozzák Isten csodáját, és ezzel megmutatják a maguk hatalmát. Az erők, amelyek a fáraó mögött állnak, nem fognak könnyen engedni az Úrnak. „*De Áronnak a botja elnyelte a botjait.*” – olvassuk. Ez előrevetíti, hogy az összecsapásban ki lesz a győztes. Jellé válik itt, a történet kezdetén, és előremutat arra, amikor a Vörös-tenger fogja elnyelni a fáraót és seregét (15.12). A fáraót azonban mindez nem indítja meg, szíve kemény maradt.

A ma olvasott részben feltűnő máshol is a mágusok szerepe. Az első csapást és a második csapást, azaz isteni jelet, a mágusok is képesek voltak megcselekedni a „maguk titkos mesterségével” (7.22, 8.3). A harmadik csodánál azonban azt olvassuk, hogy bár megpróbálták ők is megtenni ugyanazt, mint Mózes és Áron, nem tudták. A szűnyogok elleptek mindent, ők pedig így szóltak a fáraóhoz: „*Isten ujja ez!*” Mindez pedig arra mutat, hogy számukra nyilvánvalóvá lett, hogy Isten ereje előtt nem állhatnak meg okkult tudományukkal és mesterkedéseikkel, a gonosz erői sohasem feljebbvalók a mi Urunk hatalmánál. Az Úr ereje nyilvánvaló lett, de a fáraó szíve kemény maradt. Isten harca folyik tovább, egészen addig, amíg a „*mágusok már oda sem tudtak állni Mózes elé a fekélyek miatt...*” (9.11), ill. végül az Úr teljes győzelmet arat káosz és a halál erőin.

II. Bibliai kitekintés

A mágusok és az Úr ill. az ő népe közötti lelki-szellemi összecsapás nem korlátozódik Egyiptomra. Isten népe újra és újra szembekerült azokkal, akik titkos mesterségükkel sötét erőket manipuláltak. Vegyünk számba néhány erre utaló bibliai példát!

Talán az egyik legjobban ismert figyelmeztetés az, amit Isten még akkor mond Izraelnek, mielőtt bevezeti őket Kánaánba: „*Ha bemegy arra a földre, amelyet Istened, az Úr ad neked, ne tanulj el azokat az utálatos dolgokat, amelyeket azok a népek művelnek. Ne legyen köztetek olyan, aki a fiát vagy leányát áldozatul elégeti, ne legyen varázslást űző, se jelmagyarázó, kuruzsló vagy igéző. Ne legyen átokmondó, se szellemidéző, se jövendőmondó, se halottaktól tudakozódó. Mert utálatos az Úr előtt mindaz, aki ilyet cselekszik.*” (5Móz. 18.9-12a) Isten tehát előre inti Izraelt, mert tudja, hogy milyen nagy lesz a kísértés arra, hogy átvegye más népektől ezeket a praktikákat. Kánaánban Isten népe olyan népek közt lakott, amelyek okkult erőket alkalmaztak az élet természetes részeként.

De még nehezebb volt Izrael helyzete akkor, amikor olyan népek győzték le és kerekedtek felé, amelyek mindazt gyakorolták, amit az Úr tiltott nekik. A babiloni fogság idején, valamint a perzsa uralom alatt, olyan népek uralkodtak felettük, amelyek – az egyiptomiakhoz hasonlóan – fejlett tudományos életük mellett varázslókra, csillagjósokra, mágusokra támaszkodtak (Ézs. 47.9,12. Dán. 2.2kk). Micsoda megerősítés lehetett ebben a helyzetben visszaemlékezni az egyiptomi 10 csapásra és megemlékezni arról, hogy Isten uralkodik a mágusok, a varázslók és az általuk képviselt erők felett! Bizonyára szüksége volt Izraelnek visszaemlékezni Isten nagy tetteire a tíz csapásban ahhoz, hogy ne sodródjon bele maga is a látszólag sikeres és győztes nép okkult gyakorlatába.

Jézus Krisztus tanítványai is újra és újra összeütközésbe kerültek az okkult erőkkal. Fülöp Samáriában hirdette az evangéliumot, abban a városban, ahol egy Simon nevű mágus varázslásával ámulatban tartotta a népet, miközben úgy tekintettek rá, hogy ő „*az Isten Hatalmasnak nevezett ereje.*” Simon mágus, látva, hogy a nép már Fülöpnek hisz, maga is hitt, és Fülöp mellé szegődött. Látva az Úr erejét, amint az jelekben és csodákban megnyilvánult, egészen megdöbben. Amikor

azonban pénzért akarta megszerezni a Szentlélek erejét, jelezve ezzel, hogy a varázsló, az erővel manipuláló még mindig él benne, Péter apostol keményen megdorgálja. (ApCsel. 8. 9-24)

Pál apostol missziói útján nem egyszer találja magát szemben okkult erővel. A lekióban olvastunk Elimásról, a ciprusi mágusról vagy varázslóról, aki erős befolyással volt a helytartóra, Szergiusz Pauluszra. Mindent megtett, hogy az utóbbi ne jusson hitre, amikor Pált betöltötte a Szentlélek, és miután megfedte őt, isteni jelet is cselekszik: Elimás három napig nem lát. Amint Szergiusz Paulusz látta, hogy nagyobb az Úr ereje, mint a varázslóé, maga is hitt Jézus Krisztusban.

Egy másik alkalommal egy jövendőmondó szolgálóleány az, aki Pált és munkatársait követte, és nagyon bosszantotta őket folyamatos kiáltásaival. Pál kiűzte belőle a jövendőmondás lelkét, mire az elvesztette a jóslás képességét, amivel addig jó pénzt keresett gazdáinak. Azok úgy feldühödtek ezen, hogy Pált és Szilászt börtönbe vetették (ApCsel. 16.16-24).

Ezek a példák mind arra mutatnak, hogy Isten népe a varázslás, a mágia, a jövendőmondás és egyéb okkult erővel manipuláló emberek között élt és hirdette az Urat egykor is – és ma is. Botország lenne ezeket az erőket semmisnek nyilvánítani, vagy hasonlóan az lenne veszélytelennek ítélni. Isten népe mind az Ó- mind az Újszövetségben egyedül az Úrban kellett hogy bízson, és részt kellett hogy vegyen a gonosz elleni harcban.

III. Gyakorlati következmények

Az első feladat, ami a fentiek fényében előttünk áll, hogy mondjunk fel minden szövetséget az okkult erővel. Más szóval, ha részesek lettünk azokban a dolgokban, amit Isten utálatosnak nevezett az igéjében, akkor azt valljuk meg neki bűnbánatban. Ez akkor is fontos, hogy megtörténjen, ha tudatlanságból tettük. Ha a mágia bármilyen formájában (legyen az fekete vagy fehér) részünk volt, ha jóst kerestünk fel, ha halottat vagy szellemet idéztünk, ha különböző szellemi beavatáson vettünk részt, jó eséllyel kitettük magunkat azoknak a szellemi erőknek, hatalmasságoknak, amelyek Jézus Krisztus ellenségei. Bűnbánat, bűnvallás és feloldozás során van lehetőség a szabadulásra, a bocsánatra, a megtisztulásra. Jó, ha ezt nem egyedül, hanem tapasztalt lelkigondozóval tesszük meg – de tegyük meg, hogy ne adjunk helyet az ördögnek gyülekezetünkben!

A második feladatunk, hogy imádkozzunk a lelkek megkülönböztetésének ajándékáért, a Szentlélek világosságáért. Nagyon bonyolult és sokszínű világban élünk, amelyben a legkülönbözőbb vallásos és intellektuális áramlatok, gyógy módok vannak jelen. Semmiképpen nem állítom, hogy mindenről azonnal meg tudnám mondani, hogy veszélyes-e vagy nem. Sokszor szűklátókörűen ítélünk – máskor meg óvatlanok vagyunk. De milyen gyógy módokat fogadunk el és mit utasítunk el? Hol van a különbség az általunk nem értett és az okkult erővel működő között? Melyek azok a könyvek, filmek, amelyeket ártatlannak tartunk gyermekeink fejlődésére nézve, és melyektől óvjuk őket? Kik azok az emberek, akik hamis, gonosz lelkeséget képviselnek? Honnan tudjuk mindezekre a választ? Bizonyos dolgoknak utána olvashatunk, sok mindent megtanulhatunk felismerni. De ez nem elég. Szükségünk van Isten Szentlelkére, hogy ő vezessen, ahogy vezette Péter apostolt, valamint Pált is az előbbi esetekben. Könyörögjünk Isten Szentlelkének ajándékáért, az ő világosságáért, hogy felismerjük a Sátán mesterkedéseit és ne lehessünk csalárdságának áldozatává!

A mágusok a harmadik csapás után így kiáltottak fel: „Isten ujja ez!”. Jézus Krisztus azt mondta, hogy ha ő Isten ujjával, azaz a Szentlélek erejével úzi ki az ördögöket, akkor elérkezett hozzánk Isten országa, Isten uralma (Lk. 11.20). Így kérjük és várjuk Isten Lelkét, hogy általa emberek szabaduljanak meg a gonosz befolyásából, és nyilvánvaló legyen nap mint nap, amint Jézus Krisztus győzelmet vesz a káosz és halál gonosz erői felett. Ámen!